

Δ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ι. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι μαθητές της Β' Λυκείου, που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, αφιέρωσαν ένα μεγάλο μέρος των προβληματισμών τους στα κοινωνικά εν γένει θέματα. Το μεγαλύτερο μέρος του ενδιαφέροντος των μαθητών επικεντρώθηκε στο πρόβλημα των ναρκωτικών. Την ιδιαίτερη προσοχή των νέων προκάλεσε, επίσης, το πρόβλημα του κοινωνικού ρατσισμού, τον οποίο βλέπουν να αντιμετωπίζεται με την ενίσχυση ανθρωπιστικών αξιών στην ελληνική κοινωνία. Το τρίτο κατά σειρά συχνότητας αναφοράς είναι το θέμα «οικογένεια-διαπροσωπικές σχέσεις». Ο κίνδυνος της ανεργίας απασχολεί τους νέους αρκετά, αν και η συχνότητα αναφοράς στις αιτίες της ανεργίας και της κρίσης στην αγορά εργασίας και ο αριθμός των προτάσεων καταπολέμησης του φαινομένου που κατατίθενται είναι σχετικά μικρός. Επίσης, περιορισμένες είναι οι αναφορές στη βία και την εγκληματικότητα.

Ακολουθεί, κατά σειρά συχνότητας αναφοράς, το ενδιαφέρον των νέων για τα προβλήματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλειας, μεταφορών ζωοφιλίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των αστέγων, του καπνίσματος, του επαγγελματικού προσανατολισμού κ.λπ.

1. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

α. Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες

Ως το κατ' εξοχήν πρόβλημα επισημαίνεται από πολλούς η διάδοση των ναρκωτικών. Ως κύριες αιτίες της χρήσης ναρκωτικών ουσιών από τους εφήβους αναφέρονται συχνά: η κρίση του θεσμού της οικογένειας, ο καταναλωτισμός και η ευδαιμονιστική αντίληψη της ζωής, το άγχος και η αβεβαιότητα για το μέλλον. Επίσης, αναφέρεται η ελλιπής φροντίδα από την πλευρά της Πολιτείας και η μη εφαρμογή αυστηρών μέτρων δίωξης των εμπόρων ναρκωτικών ουσιών. Μιμητισμός, κρίση θεσμών και αξιών, ανεργία, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε). Κακή και προκλητική προβολή του προβλήματος θεωρούνται ως βασικές αιτίες της χρήσης και διάδοσης των ναρκωτικών ουσιών μεταξύ των εφήβων.

β. Προτάσεις

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έχουν κατατεθεί συγκεκριμένες προτάσεις. Κατά σειρά συχνότητας προβάλλονται οι εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- υπεύθυνη ενημέρωση από το σχολείο και τα Μ.Μ.Ε.,
- αυστηρές ποινές στους εμπόρους ναρκωτικών,
- οργάνωση κέντρων αποτοξίνωσης,
- οργάνωση αθλητικών και ψυχαγωγικών κέντρων,
- έλεγχοι στα τελωνεία,
- φύλαξη των συνόρων,
- αποποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών,
- θανατική ποινή για τους εμπόρους ναρκωτικών,
- εκσυγχρονισμός του σωφρονιστικού συστήματος κ.λπ..

Κατατίθενται ενδεικτικές καταγγελίες για μεγάλη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών στη Θεσσαλία, και για την προστασία που παρέχει η αστυνομία στους εμπόρους ναρκωτικών.

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες

Σε μεγάλη συχνότητα μετά τα ναρκωτικά απαντά ο ρατσισμός, με διάφορες μορφές. Ο ρατσισμός, ως τάση διαχωρισμού, διακρίνεται σε φυλετικό, κοινωνικό, θρησκευτικό, ταξικό, πολιτικό και εθνικό. Θύματα των ρατσιστικών αντιλήψεων και εκδηλώσεων είναι: οι μειονότητες, οι πρόσφυγες, οι μετανάστες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ο φορέας του AIDS, οι αθίγγανοι, οι ναρκομανείς, οι γυναίκες, οι ομοφυλόφιλοι, οι αποφυλακισμένοι κ.λπ.

Ως κυριότερες αιτίες αναφέρονται: η άνιση κατανομή του πλούτου, η ελλιπής ανθρωπιστική παιδεία, οι προκαταλήψεις και ο φόβος, η αναβίωση του εθνικισμού, η κρίση αξιών, η κακή επίδραση από τα Μ.Μ.Ε., η αλλοτρίωση των ανθρώπων, η ανεργία, ο θρησκευτικός φανατισμός κ.λπ.

Συνέπειες της έξαρσης του ρατσισμού είναι η προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η βία, η περιθωριοποίηση και η εκμετάλλευση ανθρώπων, αλλά και καταστάσεις που οδηγούν σε μια γενικευμένη κοινωνική κρίση, που την χαρακτηρίζουν ο εθνικισμός, ο φανατισμός, η έκλυση των ηθών, η αναξιοκρατία κ.λπ.

β. Προτάσεις

Οι προτάσεις καταπολέμησης του ρατσισμού που κατατίθενται αναφέρονται, κυρίως:

- στην ανάγκη ενίσχυσης της ανθρωπιστικής παιδείας και στη σωστή λειτουργία των κυριότερων φορέων της παιδείας, δηλαδή του σχολείου και της οικογένειας, στην ανάγκη ενίσχυσης των αρμόδιων κοινωνικών οργανισμών,
- στην ανάγκη ενημερωτικών εκπομπών εναντίον του ρατσισμού από τα Μ.Μ.Ε.,
- στην καταγγελία και στις κυρώσεις εναντίον των ρατσιστών.

Στις προτάσεις καταπολέμησης του ρατσισμού συγκαταλέγονται:

- η δίκαιη κοινωνική πολιτική,

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- η ευαισθητοποίηση των πολιτών,
- η ανάπτυξη των διακρατικών σχέσεων,
- η πάλη εναντίον της ανεργίας,
- μέτρα προστασίας των κοινωνικά αδύνατων, ιδιαίτερα των ατόμων με ειδικές ανάγκες κ.λπ..

Αφετηρία για την καταπολέμηση του ρατσισμού γενικά θεωρείται, ότι μπορεί να αποτελέσει ο ανθρωπισμός. Η Ελλάδα αποτελεί φάρο των ανθρωπιστικών αξιών. Γι' αυτό πρέπει να ενισχύεται η κλασική, ανθρωπιστική παιδεία. Με την παιδεία μπορεί να καταπολεμηθούν και τα αρνητικά πρότυπα, που προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε.. Εκδήλωση του ανθρωπισμού αποτελεί και η ενίσχυση της κοινωνικής πρόνοιας και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου προπάντων των ανθρώπων που ζέπουν στο ρατσισμό.

3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

α. Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες

Οι μαθητές διαπιστώνουν ότι υπάρχει κρίση της οικογένειας και ότι την κρίση αυτή προκαλούν κυρίως: το χάσμα των γενεών, η καταναλωτική μανία και η επικράτηση του ατομικού συμφέροντος, οι κακές διαπροσωπικές σχέσεις και η αδιαφορία του ανθρώπου για τον άνθρωπο, η φθορά των ηθικών αξιών, η ανεργία, η ασέβεια, η ασυδοσία και η έλλειψη ιδανικών από τη μεριά των νέων αλλά και η υποκρισία, η έλλειψη κατανόησης και η ασυνέπεια από τη μεριά των μεγαλύτερων.

Οι συνέπειες της κρίσης της οικογένειας και των διαπροσωπικών σχέσεων εντοπίζονται στην αντικοινωνική συμπεριφορά των νέων, στην αύξηση της εγκληματικότητας, στα κοινωνικά, οικονομικά και ψυχολογικά προβλήματα των παιδιών, στην κρίση των ανθρωπίνων σχέσεων, στις αυτοκτονίες, στην αύξηση των διαζυγίων κ.λπ.

β. Προτάσεις

Οι προτάσεις υπέρβασης της κρίσης της οικογένειας και των διαπροσωπικών σχέσεων, που κατά σειρά συχνότητας κατατίθενται, είναι:

- έμφαση στην ανθρωπιστική παιδεία,
- διάλογος και συνεργασία, οικογενειακοί σύμβουλοι και σχολικοί ψυχολόγοι,
- αξιοποίηση αθλητικών και ψυχαγωγικών κέντρων,
- προβολή ηθικών προτύπων από τα Μ.Μ.Ε. όπου π.χ. οι γονείς αποτελούν ηθικά πρότυπα,
- σεξουαλική ενημέρωση και πρόληψη πριν από το γάμο,
- επικράτηση της αγάπης, της ομόνοιας και του σεβασμού,
- λήψη μέτρων νομοθετικής προστασίας του παιδιού,
- εξεύρεση θέσεων εργασίας για τους νέους κ.λπ.

4. ΑΝΕΡΓΙΑ - ΕΡΓΑΣΙΑ

α. *Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες*

Η μελλοντική απειλή της ανεργίας και η κατάσταση στην αγορά εργασίας απασχολεί αρκετά τους έφηβους.

Τις αιτίες της ανεργίας τις εντοπίζουν, κυρίως, στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και, ειδικότερα, στον ανταγωνισμό ανθρώπου και μηχανής, στο μεγάλο χρονικό όριο συνταξιοδότησης, την πολυθεσία, τη μη αξιοποίηση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης, την αστυφιλία, στο μαρασμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την έλλειψη οικονομικού προγραμματισμού κ.λπ.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται από τους νέους στην έλλειψη ουσιαστικού σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, αλλά και στην απουσία κοινωνικής ευαισθησίας από τους πολιτικούς. Στις αιτίες περιλαμβάνονται και οι λαθρομετανάστες, που αποτελούν φτηνό εργατικό δυναμικό.

Οι συνέπειες της ανεργίας είναι ιδιαίτερα αισθητές στους νέους, τους πτυχιούχους και τις γυναίκες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται από τους εφήβους στα ψυχολογικά προβλήματα που δημιουργεί η ανεργία, ενώ το «ρουσφέτι» αντιμετωπίζεται και ως αίτιο αλλά και ως συνέπεια της ανεργίας. Στις συνέπειες της ανεργίας περιλαμβάνεται και η αντικοινωνική συμπεριφορά των ανέργων, όπως και η ερήμωση και εγκατάλειψη της υπαίθρου. Η όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, οι κοινωνικές εντάσεις και συγκρούσεις, η ανασφάλεια, η κοινωνική απομόνωση, η μοναξιά κ.λπ. θεωρούνται από τους εφήβους, ότι αποτελούν άμεση συνέπεια της ανεργίας και της κρίσης στην αγορά εργασίας.

β. *Προτάσεις*

Στις προτάσεις, που οι έφηβοι καταθέτουν για την καταπολέμηση της ανεργίας, συχνότερα γίνεται λόγος για την απαγόρευση της πολυθεσίας και την αναβάθμιση του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, αλλά και για την εισαγωγή του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα προτείνονται:

- μείωση του ορίου συνταξιοδότησης,
- αποκέντρωση,
- περιορισμός ή και απαγόρευση της εισόδου μεταναστών,
- ενίσχυση του Τουρισμού των νησιών,
- δημόσια έργα και τις επενδύσεις, ιδιαίτερα στην επαρχία και
- ενημέρωση των νέων για τα μη κορεσμένα επαγγέλματα κ.λπ..

5. ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

α. *Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες*

Οι αιτίες της παιδικής βίας και εγκληματικότητας, εντοπίζονται στην αδιαφορία των γονέων, του σχολείου και της πολιτείας για τους νέους, στον κακό ρόλο των Μ.Μ.Ε. και στην κακοποίηση και την εκμετάλλευση που υφίστανται τα παιδιά στην οικογένεια. Επίσης, ως αιτίες της παιδικής παραβατικότητας

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

αναφέρονται: οι διαλυμένες οικογένειες, τα ναρκωτικά, η κακοποίηση στα αναμορφωτήρια, ο αλλοτριωτικός χαρακτήρας των μεγαλοπόλεων, η μοναξιά, η ανασφάλεια κ.λπ.

Ως αιτία της γενικότερης βίας και εγκληματικότητας αναφέρεται, με ιδιαίτερη έμφαση, η ασυδοσία των Μ.Μ.Ε. Αλλά και τα οικογενειακά προβλήματα, η ανεργία, η οικονομική κρίση, ο φανατισμός, τα ναρκωτικά, ο ατομικισμός, η κρίση της οικογένειας, η αδιαφορία της πολιτείας για τους άστεγους, τους μετανάστες και τους άνεργους αποτελούν για τους νέους βασικές αιτίες.

Μια ιδιαίτερη μορφή βίας είναι για τους νέους η βία στα γήπεδα. Οι αιτίες αυτής της μορφής βίας είναι ο «χουλιγκανισμός», η έξαρση του εμπορίου ναρκωτικών, η αντίδραση στο κατεστημένο, η απόρριψη των κοινωνικών θεσμών κ.λπ.

β. Προτάσεις

Οι προτάσεις, που καταθέτουν οι έφηβοι για την καταπολέμηση της βίας και της εγκληματικότητας και στις οποίες δίδουν ιδιαίτερη σημασία, είναι:

- απαγόρευση σκηνών βίας στην τηλεόραση,
- ειδικευμένο προσωπικό στα αναμορφωτήρια.

Επίσης, προτείνεται από τους μαθητές:

- τα παιδιά παραβάτες να εγκλείονται σε ειδικά ιδρύματα και όχι σε φυλακές,
- να ενισχυθεί ο θεσμός της ανάδοχης οικογένειας,
- να διοριστούν παιδοψυχολόγοι στα σχολεία,
- να ενισχυθεί ο σχολικός αθλητισμός,
- να αξιοποιηθούν τα Μ.Μ.Ε. για άσκηση της θετικής επιρροής,
- Να αστυνεύονται οι δρόμους κ.λπ.,
- Να επιβάλλονται αυστηρές ποινές στους παραβάτες και
- Να επαναφερθεί η θανατική ποινή.

6. ΥΓΕΙΑ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

α. Επισημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες

Στην κακή κατάσταση της υγείας και στις απαράδεκτες συνθήκες, που επικρατούν στα νοσοκομεία, αναφέρονται συχνά στις εργασίες τους οι έφηβοι, επισημαίνουν τις κύριες αιτίες και προτείνουν σειρά μέτρων.

Ως αιτίες της κατάστασης αυτής αναφέρονται οι μεγάλες ελλείψεις σε υποδομή και προσωπικό, ιδιαίτερα στα επαρχιακά νοσοκομεία. Το Ελληνικό Σύστημα Υγείας δεν έχει τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα που χρειάζεται. Καταγγέλλεται ότι τα κέντρα υγείας υπολειπόμενα, ενώ η νοσοκομειακή περίθαλψη στα νησιά είναι ιδιαίτερα ελλιπής και η μεταφορά των ασθενών στην Αθήνα δύσκολη. Η κακή υποδομή των νοσοκομείων και η έλλειψη μονάδων εντατικής θεραπείας οδηγούν πολλούς ασθενείς να αναζητήσουν θεραπεία σε νοσοκομεία του εξωτερικού. Έντονα προβληματίζει τους νέους η κατάσταση των φορέων του AIDS, τους οποίους ακόμη και οι γιατροί αντι-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

μετωπίζουν αρνητικά. Αλλά και το νέο φαινόμενο της «κλωνοποίησης» απασχολεί τους νέους και τις νέες. Την κλωνοποίηση τη θεωρούν επιστημονικό επίτευγμα που εμπερικλείει κινδύνους και γεννά ερωτηματικά. Στα θετικά της κλωνοποίησης καταλέγονται η βελτίωση του επιπέδου ζωής, η μείωση της πείνας, η καταπολέμηση της ανεργίας, στα αρνητικά ο κίνδυνος τερατογονίας, η αλλοτρίωση του ανθρώπου κ.λπ.

Οι συνέπειες της κακής κατάστασης της υγείας και της ανεπάρκειας της νοσοκομειακής περίθαλψης είναι η φυγή των ασθενών στο εξωτερικό, η εγκατάλειψη της υπαίθρου, η εκμετάλλευση των ασθενών (φακελάκια) κ.λπ.

β. Προτάσεις

Στις προτάσεις βελτίωσης της υπάρχουσας κατάστασης αναφέρονται συχνότερα:

- ο εκσυγχρονισμός των νοσοκομείων,
- μαθήματα σεξουαλικής αγωγής και υγείας,
- καλύτερη διατροφή,
- διορισμός γιατρών στην επαρχία,
- ίδρυση νέων νοσοκομείων,
- αγορά ελικοπτέρων για τη μεταφορά ασθενών,
- διπλασιασμός των κονδυλίων για την υγεία και βελτίωση της αμοιβής των γιατρών.

Επίσης, προτείνεται η ίδρυση ειδικών νοσοκομείων για τους φορείς και τους ασθενείς του AIDS. Αλλά και η αξιοποίηση της «κλωνοποίησης» προτείνεται για τη διάσωση των απειλούμενων από εξαφάνιση ειδών. Τα προγράμματα κλωνοποίησης πρέπει να ελέγχονται για να μη ταραχθεί η φυσική ισορροπία.

7. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

α. Επιστημάνσεις - Αιτίες - Συνέπειες

Η υπογεννητικότητα απειλεί ακόμη και την ύπαρξή μας ως έθνους. Ιδιαίτερα έντονο παρουσιάζεται το πρόβλημα στις παραμεθόριες περιοχές.

Ως αιτίες που προκαλούν το δημογραφικό πρόβλημα μνημονεύονται: η οικονομική κρίση, η ηδονοθηρία, η κρίση των ανθρωπίνων σχέσεων, η έξοδος της γυναίκας στην αγορά εργασίας, η μετανάστευση, η αστυφιλία, το υψηλό κόστος και ο σύγχρονος τρόπος ζωής, η εγκατάλειψη της υπαίθρου κ.λπ. Ως αιτίες αναφέρονται επίσης: η απελευθέρωση της γυναίκας, οι εκτρώσεις, το πρόβλημα στέγασης των πολυτέκνων, η μείωση των γάμων, η αύξηση των διαζυγίων, η αντισύλληψη, κ.λπ.

Στις συνέπειες της υπογεννητικότητας και του εν γένει δημογραφικού προβλήματος περιλαμβάνονται: η μείωση του ενεργού πληθυσμού, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην παραγωγή και στο ασφαλιστικό, προ πάντων, όμως, η εξασθένηση της Ελλάδας, ιδιαίτερα απέναντι στους γείτονές της, που παρουσιάζουν υπεργεννητικότητα.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

β. Προτάσεις

Για να αναστραφεί αυτή η αρνητική εξέλιξη κατατίθενται οι εξής προτάσεις:

- κοινωνικά μέτρα υπέρ των πολυτέκνων,
- αύξηση επιδομάτων, ειδικά προγράμματα στέγασης και φορολογικές απαλλαγές υπέρ των πολυτέκνων,
- ενίσχυση της θέσης της μητέρας,
- παιδικοί σταθμοί,
- ενημέρωση πληθυσμού για τους κινδύνους της υπογεννητικότητας,
- υπεύθυνη δημογραφική πολιτική κ.λπ.

Επίσης, τους Εφήβους απασχολούν:

- η κακή κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλισης, πρόβλημα που θίγεται λεπτομερώς στη θεματική τη σχετική με την υγεία και τα νοσοκομεία,
- οι κακές μεταφορές απασχολούν, επίσης, τους νέους και τις νέες, ιδιαίτερα τους κατοίκους του λεκανοπεδίου της Αττικής,
- η προσοχή και το ενδιαφέρον των εφήβων στρέφονται στα ανθρώπινα δικαιώματα, θέμα που θίγεται και στη θεματική του ρατσισμού.

Προβλήματα για τους νέους αποτελούν, επίσης:

- η έλλειψη αγάπης για τα ζώα (ζωοφιλία),
- η κατάσταση των αστέγων,
- ο φανατισμός,
- το κάπνισμα,
- η έλλειψη επαγγελματικού προσανατολισμού, (θεματική, βέβαια, που ανήκει στο κεφάλαιο Ανεργία-Εργασία),
- οι ανύπαντρες μητέρες,
- η ποιότητα ζωής στην Ελλάδα και
- η αγωγή υγείας.

8. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ: ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ

Όπως φαίνεται, τους εφήβους απασχολούν περισσότερο τα προβλήματα του άμεσου περιβάλλοντός τους, των οποίων έχουν προσωπική αντίληψη. Για το λόγο αυτό οι διαφοροποιήσεις κατά περιφέρεια είναι ιδιαίτερα αισθητές:

Το πρόβλημα των ναρκωτικών γίνεται ιδιαίτερα αισθητό στα μεγάλα αστικά κέντρα: Α' και Β' Περιφέρειες Αθηνών, Υπόλοιπο Νομού Αττικής, Α' και Β' Περιφέρειες Θεσσαλονίκης. Επίσης, έντονο εμφανίζεται το πρόβλημα και στην Εύβοια, στην Αιτωλοακαρνανία, στο Ηράκλειο, στη Β' Πειραιώς, στη Μεσσηνία κ.λπ.

Έξαρση παρουσιάζουν τα ρατσιστικά φαινόμενα στη Β' Αθηνών, στην Α' Θεσσαλονίκης, στο Υπόλοιπο του Νομού Αττικής, στη Β' Πειραιώς, στη Μαγνησία, στη Β' Θεσσαλονίκης και στην Αιτωλοακαρνανία.

Τα προβλήματα της οικογένειας και των διαπροσωπικών σχέσεων γίνονται περισσότερο αισθητά στην Α' και Β' Αθηνών, στο Υπόλοιπο Αττικής, στη Βοιωτία, τη Λάρισα, τη Φθιώτιδα, στην Α' Θεσσαλονίκης και στη Β' Πειραιώς.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Για την ανεργία και την κατάσταση στην αγορά εργασίας, φαίνεται, ότι ανησυχούν περισσότερο οι κάτοικοι της Α' και Β' Θεσσαλονίκης, της Α' Αθηνών, της Δράμας, της Αρκαδίας, της Καβάλας, της Β' Πειραιώς κ.λπ.

Πολύ έντονο παρουσιάζεται το πρόβλημα της βίας και της εγκληματικότητας στη Β' Αθηνών και λιγότερο στην Α' Αθηνών, στην Α' Θεσσαλονίκης, στη Φθιώτιδα, στη Β' Θεσσαλονίκης και στην Εύβοια.

Το δημογραφικό πρόβλημα απασχολεί περισσότερο τους νέους-κατοίκους της Β' Αθηνών, της Β' Θεσσαλονίκης, της Εύβοιας, του Έβρου, του Υπόλοιπου Αττικής, των Ιωαννίνων κ.λπ.

Προβλήματα με τις μεταφορές έχει, βέβαια, κυρίως η Β' Αθηνών, ενώ τα ανθρώπινα δικαιώματα απασχολούν περισσότερο τους νέους της Εύβοιας, της Α' Πειραιώς, της Αιτωλοακαρνανίας. Περισσότερο προβληματισμένοι για τα ζώα και την ζωοφιλία είναι οι νέοι της Β' Αθηνών. Το ίδιο και για τους άστεγους. Για τις εκδηλώσεις φανατισμού ανησυχούν περισσότερο οι έφηβοι του Υπολοίπου Αττικής και της Καρδίτσας.

II. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΔΗΜΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

Κεντρική θέση στον κύκλο θεμάτων κοινωνικού προβληματισμού των μαθητών της Κύπρου και του Απόδημου Ελληνισμού κατέχουν οι κίνδυνοι των ναρκωτικών, των κοινωνικών διακρίσεων (ρατσισμού), της βίας και της εγκληματικότητας, της κακοποίησης των νέων, διάλυσης της οικογένειας, της ασυνεννοησίας μεταξύ παιδιών και γονέων/καθηγητών, του AIDS, των εκτρώσεων, του δημογραφικού προβλήματος, του καπνίσματος και του αλκοολισμού, της ανεργίας, των τροχαίων ατυχημάτων.

α. Ιδιαίτερες επισημάνσεις

- Ιδιαίτερα απασχολεί το θέμα των προγαμιαίων σχέσεων μαθητριών σε σχολεία της Κύπρου, όπως, άλλωστε, συμβαίνει και στα ελλαδικά.
- Αυξημένη ευαισθησία εκδηλώνεται σε εθνικά ζητήματα, σε συνάρτηση μάλιστα με τα πρόσφατα επεισόδια δολοφονιών στην Κύπρο.
- Η χρήση (και συχνά διακίνηση) ναρκωτικών είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα σήμερα στην Κύπρο, γεγονός που συνδυάζεται με το μμητισμό και την περιέργεια, το άγχος και την ψυχική ανωριμότητα, την ανεργία και την κρίση στην οικογένεια.
- Σε ευρεία κλίμακα διαπιστώνονται ταραγμένες διαπροσωπικές σχέσεις και έλλειψη επαφής και συνεννόησης μεταξύ των μελών της οικογένειας.
- Οξύτατο εμφανίζεται το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, όπως και στην Ελλάδα.
- Η ανεργία ως πρόβλημα απασχολεί σοβαρά πολλούς μαθητές, κυρίως σε χώρες της Ευρώπης και στην Κύπρο.
- Η αδιαφορία των νέων για την πολιτική, τους δημοκρατικούς θεσμούς, τον Κοινοβουλευτισμό είναι ζήτημα, που απασχολεί τους νέους μαθητές.

β. Προτάσεις

Είναι αξιοσημείωτο, ότι στο χώρο των κοινωνικών θεμάτων δεν διαπιστώνονται σημαντικές διαφορές στο προβληματισμό των μαθητών ελληνικών σχολείων και σχολείων του Απόδημου Ελληνισμού. Μόνον, ποιοτικές, κυρίως, διαφορές είναι δυνατό να διαπιστώνονται. Γι' αυτό και οι προτάσεις είναι ανάλογες, με όσα έφηβοι-μαθητές από την Ελλάδα εισηγούνται. Πολύ ενδιαφέρον φαίνεται να έχει η πρόταση, που κάνουν Κύπριοι μαθητές, για την καθιέρωση του θεσμού του «εθελοντή πυροσβέστη», θεσμού που ήδη εφαρμόζεται αποδοτικά και στη Γερμανία.

- Για την αντιμετώπιση των νεότερων φαινομένων φανατισμού, κακοποίησης, προπάντων σε χώρους άθλησης, ως αποτελεσματικό μέσο προτείνεται η ορθή αγωγή που δίνεται στην οικογένεια, η αποκατάσταση βασικών αξιών, ο περιορισμός μέχρι και απαγόρευση προβολής ταινιών βίας και φανατισμού από τα Μ.Μ.Ε. (Προτάσεις μαθητών από Κύπρο, Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες).

Ως προς τα ναρκωτικά, οι μαθητές θεωρούν απαραίτητα:

- την έγκαιρη ενημέρωση,
- τη δημιουργία Κέντρων αποτοξίνωσης και επανένταξης των χρηστών στην κοινωνία,
- τη συνεργασία οικογένειας και σχολείου,
- την καθιέρωση αυστηρότερης σχετικής νομοθεσίας και την εφαρμογή ποινικών μέτρων για τους εμπόρους,
- την αντιμετώπιση των χρηστών ως ασθενών και την ψυχολογική στήριξη των ιδίων και των οικογενειών τους.
- Για την καταπολέμηση του ρατσισμού αποφασιστικής σημασίας θεωρούν οι μαθητές την ευαισθητοποίηση της νεολαίας προς την κατεύθυνση αυτή.